

כ"ו אדר תשפ"ו

לכבוד:

מנהל/יות התיכונים

מנהל/יות החטיבות העליונות

רכזים/ות ומורים/ות בחטיבה העליונה

תוכנית: מתווה לקורס "יסודות הסרט הקצר" מקצוע: אומנות הקולנוע

מכללת בית ברל

סמסטר ראשון בתיכון [1]

[קישור למצגת מפגש](#)

[קישור להסבר על התכנית](#)

רקע

משרד החינוך גאה להציג תוכנית חדשנית ופורצת דרך המאפשרת לתלמידי תיכון להתחיל את דרכם האקדמית כבר במהלך לימודי התיכון. התוכנית, "סמסטר ראשון כבר בתיכון", מהווה צעד משמעותי בגישור בין החינוך התיכוני להשכלה גבוהה. במסגרת התוכנית, תלמידי תיכון יכולים ללמוד קורסים אקדמיים מקוונים המוכרים כחלק מתוכנית הלימודים שלהם ומקנים להם נקודות זכות אקדמיות. הלמידה מתבצעת בהנחיית מורי בית הספר, אשר עוברים הכשרה מיוחדת בליווי המוסדות האקדמיים השותפים. החדשנות בתוכנית באה לידי ביטוי במספר היבטים מרכזיים. ראשית, היא מנגישה את ההשכלה הגבוהה לכלל התלמידים, תוך שימת דגש מיוחד על הפריפריה החברתית והגיאוגרפית. שנית, היא מאפשרת לתלמידים להתנסות בשיטות למידה חדשניות ועדכניות, המותאמות למאה ה-21. ולבסוף, היא מקצרת את משך הזמן הנדרש להשלמת תואר אקדמי בעתיד.

רציונל

התוכנית החדשה היא נדבך נוסף בתפיסת תחום הדעת -קולנוע בכלל ובחטיבה העליונה בפרט, על פי תוכנית הלימודים **אומנות הקולנוע** בחינוך העל-יסודי. תוכנית **סמסטר ראשון בתיכון** מאפשרת ללמד את הקורס האקדמי בשיעורי הקולנוע בכיתה על-ידי המורה בתחום הדעת ועל-פי מערכת השעות, וכך הציון בקורס האקדמי יהיה רכיב בציון הבגרות במקצוע וגם יקנה לו 6 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז).

[\(לפירוט אודות פרק הזמן שבו נשמרות נקודות זכות במסגרת התוכנית\)](#)

מבנה הלמידה

" יסודות הסרט הקצר " הינו קורס אקדמי, בחסות וליווי "בית ברל", משולב דיגיטל, שיועבר בבתי הספר על ידי מורים לקולנוע בבתי הספר.

המורה המיועד ללמד יחידת לימוד זו יעבור הכשרה של "בית ברל" במהלך חופשת הקיץ תשפ"ה ושנת הלימודים תשפ"ז.

הקורס ממיר חלק מחובת היבחנות במבחן הבגרות/מבחן מפמ"ר, הינו קורס אקדמי שיהווה חלופה למבחן מפמ"ר בתחום הדעת "אמנות הקולנוע".

התוכנית תעמוד לבחירת בתי הספר ותלמד במשך שנת לימודים אחת, בכיתה י"א.

מטרות התוכנית הן מצד אחד להפגיש את התלמידים עם מגוון סרטים קצרים מז'אנרים, סגנונות וגישות שונים, ומצד שני באמצעות החשיפה הזאת לעורר דיון בדרכים השונות בהן מתאפשר ליוצרים להתמודד עם היתרונות והמגבלות של הסרט הקצר. בסופו של דבר התלמידים יצאו עם ידע רב שיאפשר להם לחשוב בצורה יצירתית על פורמט הסרט הקצר וייחודיותו, ידע הישרת אותם בפרויקט הגמר המעשי שיעשו ביב'.

תכנים מרכזיים בקורס:

1. מבנה - הפתיחה, האירוע המחולל והסיום.
2. ז'אנרים.
3. פיתוח הדמות: תהליך, סטיות, תיאור/חשיפה, תובנה ושינוי.
4. השוואה בין סרטים שבמרכזם התפתחות עלילתית, סיפורית, לעומת סרטים שהדגש בהם הוא על סגנון, הפשטה או על הממד הפיוטי של הסרט.
5. אסטרטגיות של העברת מידע (מה בפנים ומה בחוץ?)

הלמידה תתנהל בבתי הספר כחלק ממערכת השעות במהלך שנת הלימודים תשפ"ז עד מועד בחינת הבגרות (בחודש אפריל). הבחינה תתקיים במדרשה לאמנות בית ברל.

אופן חלוקת הציון

ציון	התוכנית ה"רגילה"	סמסטר ראשון בתיכון
50%	30% ציון פנימי בית ספרי	30% ציון פנימי, בית-ספרי
עיוני פנימי	20% מבחן מפמ"ר	20% הקורס האקדמי + 10 נקודות בונוס
		לציון הסופי למסיימים בהצלחה

חלוקת שעות: 4 שעות שבועיות - "הסרט הקצר" - בית ברל

התכנים

התכנים של הקורס שפותח על-ידי ד"ר פבלו אוטין, "בית ברלן" עברו התאמה לצרכים הייחודיים של תלמידי התיכון, כאשר הקורס הסמסטריאלי הקיים יותאם למסגרת בית ספרית. התאמות הללו יאפשרו לתלמידי כיתה הטרוגנית ממוצעת במערכת החינוך לעמוד בהצלחה באתגר האקדמי של התוכנית כולל תלמידי אגף שח"ר.

תפקיד המורה

המורה המלמד את תכנית הלימודים האקדמית יעבור הכשרה החל מחודש יולי 2025 ובמהלך שנה"ל תשפ"ז בלמידה סינכרונית ואסינכרונית בזום. המורה יקבל גישה מלאה לאתר הקורס ולתכניו, ערכות מלאות הכוללות מערכי שיעור, מגוון תרגילים וחומרי העשרה. בנוסף המורה יקבל גישה לאתר ובו סרטים קצרים המותאמים לנושאים רבים ולאוכלוסיות מגוונות.

הערכה

במהלך שנת הלימודים על המורה המלמד לבדוק שתי מטלות שאותן יקבל מ"בית ברלן". המבחן המסכם ייבדק ע"י בית ברלן. ניתן יהיה להוסיף מטלות שיכתבו ע"י המורה.

למה התוכנית כדאית לתלמידים?

- התלמידים זכאים להכרה אקדמית (אקרדיטציה) על לימודיהם 6 נקודות זכות (נק"ז).
- תלמידי התוכנית יקבלו בונוס לציון הקורס (10 נק') שזה יומר לציון בתעודת הבגרות.
- התלמידים בקורס הם במעמד סטודנט של המוסד האקדמי ומקבלים תעודת סטודנט. בעבור התלמידים יש בזה התנסות מעצימה כשלעצמה.

למה התוכנית כדאית למורים?

- המורים יקבלו הכשרה ייעודית להנחיית הקורס, שתוכר גם לצורך גמול.
- המורים המלמדים יקבלו גמול הגשה לבגרות 0.7 כיתה י"א.
- המורים ייהנו מחומרי הוראה מקצועיים, הכוללים מערכי שיעור, מצגות, תרגילים ועוד, שיהפכו את מלאכת ההוראה קלה יותר.
- המורים יזכו להוביל את התלמידים בתוכנית ייחודית ראשונה מסוגה בישראל.

שנת תשפ"ז

אנו מזמינים את כלל בתי הספר להצטרף לתכנית בשנה"ל תשפ"ז. אין חובה שכל כיתות השכבה יצטרפו, ובהחלט אפשר לצרף בשלב זה רק כיתה אחת מבית הספר או כיתה אחת לכל מורה, לבחירת בית הספר. חשוב - כרשת ביטחון, בסוף שנת הלימודים לאחר קבלת ציון המבחן המסכם של בית ברלן תהיה אפשרות לתלמידים שלא הצליחו במבחן, לגשת בסוף כיתה י"ב למבחן המסכם של המפמ"ר.

במידה ויהיו תלמידים לאורך שנה"ל שלא יגלו רצינות ומסוגלות, הם לא יבחנו במבחן המסכם של בית ברל ויגשו להיבחן במבחן מפמ"ר מסכם. תלמידים בעלי התאמות לבגרות יהיו זכאים לאותן ההקלות.

מפגשי השתלמות יפורסמו בהמשך

בכל שאלה נוספת אפשר לפנות לח"מ או למדריכים/ות במחוזות.

בכבוד רב,

ד"ר איבנה רטנר

מפמ"ר קולנוע ומדיה

העתקים:

ד"ר טלי יניב, יושבת ראש המזכירות הפדגוגית

קרן דדיה, מנהלת אגף אקדמיזציה ולמידה דיגיטלית

[1] למשרד החינוך שמורה הזכות לעדכן פרטים הנוגעים למתווה התוכנית, למבנה ולתכנים ככל שיידרשו וככל שיימצא לנכון. כל עדכון שכזה יוצג מראש למורים שילמדו בתוכנית.